

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

I. Внести зміни до таких законодавчих актів України :

3. У Законі України “Про заходи щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення” (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 52, ст. 565; 2006 р., № 26, ст. 213):

1) абзаци третій, сьомий та десятий статті 1 викласти в такій редакції:

“залежність від тютюну (нікотинова залежність) – психофізичний стан, зумовлений залежністю особи від нікотину та інших інгредієнтів тютюнового виробу, що потрапляють в її організм внаслідок вживання нею тютюнових виробів”;

“медичне попередження споживачів тютюнових виробів – інформація, що міститься на упаковках тютюнових виробів, про шкідливий вплив вживання цих виробів на здоров'я людини. Медичні попередження споживачів тютюнових виробів складаються із основного та додаткового попередження”;

“робоче місце – простір, відведений у будівлі чи споруді для перебування працівника в процесі трудової діяльності”;

2) в абзаці шостому статті 3, в абзацах четвертому та восьмому статті 5, в абзацах четвертому, восьмому, одинадцятому та тринадцятому статті 7, у назві та абзаці п'ятому частини першої статті 15 та в абзаці четвертому частини першої статті 17 слова “залежності від вживання тютюнових виробів” та “залежності від тютюнових виробів” замінити словами “залежності від тютюну (нікотинової залежності)”;

3) у статті 4:

абзаци четвертий та п'ятий викласти в такій редакції:

“поступовості та поетапності заходів, спрямованих на охорону здоров'я населення від впливу тютюнового диму, запобігання початку куріння тютюнових виробів чи інших способів їх вживання, насамперед серед дітей та молоді, та зменшення вживання тютюнових виробів;

участі фізичних осіб, об'єднань громадян, діяльність яких не пов'язана з тютюновою промисловістю, у заходах щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення”;

доповнити абзацом восьмим такого змісту:

“пріоритетності політики у сфері охорони здоров'я у порівнянні з фінансовими, податковими та корпоративними інтересами суб'єктів господарювання, діяльність яких пов'язана з тютюновою промисловістю”;

4) абзац третій статті 6 викласти в такій редакції:

“розробляє та забезпечує виконання відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення, забезпечує ефективне використання бюджетних коштів на їх реалізацію”;

5) абзац другий статті 7 викласти в такій редакції:

“реалізує державну політику щодо попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення відповідно до закону, бере участь у розробленні та виконанні відповідних загальнодержавних програм попередження та зменшення вживання тютюнових виробів і їх шкідливого впливу на здоров'я населення”;

6) абзац шостий статті 8 викласти в такій редакції:

“сприяють вирішенню питань щодо фінансового забезпечення лікувально-профілактичних заходів та робіт, пов'язаних з профілактикою захворюваності, спричиненої вживанням тютюнових виробів і шкідливим впливом тютюнового диму, а також лікуванням залежності від тютюну (нікотинової залежності), у тому числі щорічно при формуванні відповідних бюджетів”;

7) абзац третій статті 9 викласти в такій редакції:

“сприяють вирішенню питань фінансового та матеріально-технічного забезпечення заходів і робіт, спрямованих на обмеження вживання тютюнових виробів, а також зменшення їх шкідливого впливу на здоров'я населення, у тому числі щорічно при формуванні відповідних бюджетів”;

8) абзац третій частини другої та частину четверту статті 10 викласти в такій редакції:

“на упаковці яких відсутні медичні попередження споживачів тютюнових виробів і інформаційний напис про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння”;

“Забороняється включення тютюнових виробів і предметів, пов'язаних з їх вживанням, до гуманітарної допомоги, а також поширення тютюнових виробів серед населення безоплатно”;

9) статтю 12 викласти в такій редакції:

“Стаття 12. Медичні попередження споживачів тютюнових виробів і інформаційний напис про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння

На кожній упаковці тютюнових виробів мають бути зазначені основне медичне попередження споживачів тютюнових виробів та додаткове медичне попередження, що супроводжується відповідним кольоровим малюнком (малюнками) та (або) піктограмою (піктограмами), а також має бути інформаційний напис про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час куріння тютюнових виробів.

На одній більшій зовнішній стороні упаковки тютюнових виробів зазначається основне медичне попередження споживачів тютюнових виробів “Куріння вбиває”.

На другій більшій зовнішній стороні упаковки тютюнових виробів зазначають додаткове медичне попередження у вигляді одного з десяти текстових написів такого змісту: “Куріння викликає рак легень”, “Куріння викликає залежність від тютюну (нікотину залежність) – не починайте курити!”, “Курці помирають рано”, “Куріння викликає старіння шкіри”, “Куріння знижує здатність жінок до народження дітей”, “Відмова від куріння значно зменшує ризик небезпечних серцевих захворювань і захворювань легень”, “Куріння руйнує артерії, викликає серцеві напади та інсульт”, “Куріння може викликати повільну та болісну смерть”, “Куріння під час вагітності завдає шкоди вашій дитині”, “Куріння пошкоджує сперму і може призвести до імпотенції” та малюнку (малюнків) та (або) піктограми (піктограм). Кожен варіант текстових написів додаткових медичних попереджень наноситься виробником тютюнових виробів на упаковки тютюнових виробів по чергово.

Зазначені малюнок (малюнки) та (або) піктограма (піктограми) затверджуються Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади у сфері охорони здоров'я і підлягають перегляду (перезатвердженню) Кабінетом Міністрів України у такому ж порядку один раз на три роки.

Малюнок (малюнки) та (або) піктограма (піктограми) наносяться виробником тютюнових виробів на упаковки тютюнових виробів не пізніше, ніж через шість місяців з дня оприлюднення акту про їх затвердження (перезатвердження).

Основне та додаткове медичні попередження тютюнових виробів мають бути розміщені в рамці чорного кольору шириною не менше, ніж три міліметри. Площа, обмежена рамкою, включаючи площу самої рамки має становити не менше ніж 50 відсотків площі зовнішньої поверхні більшої зовнішньої сторони упаковки тютюнових виробів.

Тексти основного та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів, що зазначаються на кожній упаковці тютюнових виробів, мають бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні рядковими літерами, за винятком першої літери попередження, і

розміщуватися таким чином, щоб забезпечити цілісність тексту при відкриванні тютюнового виробу у спосіб, зазначений на його упаковці, та не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору.

Інформаційний напис про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння зазначається на зовнішній поверхні однієї меншої сторони упаковки тютюнових виробів і повинен займати не менше 15 відсотків площі цієї сторони”;

10) статтю 13 викласти в такій редакції:

“Стаття 13. Обмеження щодо реалізації (продажу) та вживання тютюнових виробів

Реалізація (продаж) тютюнових виробів, предметів, пов'язаних з їх вживанням, особам, які не досягли 18 років, а також реалізація (продаж) тютюнових виробів в упаковках, що містять менше ніж 20 сигарет або цигарок, чи поштучно (крім сигар) забороняються. Законом можуть встановлюватися й інші обмеження щодо реалізації (продажу) тютюнових виробів.

Забороняється куріння тютюнових виробів у громадських місцях, у тому числі:

у закладах охорони здоров'я, навчальних закладах незалежно від форми власності і підпорядкування;

у спортивних спорудах;

у закладах, підприємствах та організаціях культури;

у залах чекання пасажирів на залізничних, авто - і аеровокзалах;

у вагонах поїздів, автобусах, таксі, включаючи маршрутні таксі, тролейбусах, трамваях, метрополітені;

у ліфтах жилих будинків.

Куріння тютюнових виробів забороняється на територіях дитячих майданчиків.

В інших місцях та на робочих місцях куріння тютюнових виробів дозволяється лише у спеціально відведених для цього місцях. Власник або уповноважені ним особи чи орендарі відповідних споруд, окремих приміщень зобов'язані відвести місця для куріння, обладнані витяжною вентиляцією чи іншими засобами для видалення тютюнового диму, а також розмістити наочну інформацію про розташування таких місць та про шкоду, якої завдають здоров'ю людини куріння тютюнових виробів чи інші способи їх вживання. Законом можуть встановлюватися й інші обмеження щодо місць вживання тютюнових виробів.

У підприємствах (організаціях) громадського харчування для осіб, які не курять, відводиться не менше ніж половина площі цих громадських місць, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію.

У готелях та інших місцях тимчасового розміщення громадян для осіб, які не курять, відводиться не менш ніж 50 відсотків номерів цих готелів та/або місць розміщення”;

11) у статті 20:

частини другу – п’яту викласти в такій редакції:

“За порушення норм цього Закону спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності застосовує фінансові санкції до суб’єктів господарювання у разі:

роздрібної реалізації тютюнових виробів без медичних попереджень споживачів тютюнових виробів і інформаційного напису про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, – від п’ятдесяти гривень до десяти тисяч гривень;

роздрібної реалізації тютюнових виробів, у яких вміст шкідливих речовин перевищує встановлені цим Законом допустимі рівні, – від ста гривень до двадцяти тисяч гривень;

роздрібної реалізації тютюнових виробів з використанням на їх упаковці слів, що містять додаткові характеристики тютюнових виробів: "з низьким вмістом смоли", "легкі", "суперлегкі", "ультралегкі", аналоги таких слів іноземними мовами, які створюють враження про те, що такий тютюновий виріб менш шкідливий для здоров’я, – від п’ятдесяти гривень до десяти тисяч гривень;

імпорту, оптової реалізації тютюнових виробів на території України без медичних попереджень споживачів тютюнових виробів і інформаційного напису про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, – від п’ятисот гривень до десяти тисяч гривень;

імпорту, оптової реалізації тютюнових виробів на території України, у яких вміст шкідливих речовин перевищує встановлені цим Законом допустимі рівні, – від тисячі гривень до двадцяти тисяч гривень;

імпорту, оптової реалізації тютюнових виробів з використанням на їх упаковці слів, що містять додаткові характеристики тютюнових виробів: "з низьким вмістом смоли", "легкі", "суперлегкі", "ультралегкі", аналоги таких слів іноземними мовами, які створюють враження про те, що такий тютюновий виріб менш шкідливий для здоров’я, – від п’ятисот гривень до десяти тисяч гривень;

виробництва та введення в обіг на території України тютюнових виробів без медичних попереджень споживачів тютюнових виробів і інформаційного напису про вміст нікотину та смоли, що входять до складу тютюнових виробів і виділяються з тютюновим димом під час їх куріння, – від двох тисяч гривень до двадцяти тисяч гривень;

виробництва та введення в обіг на території України тютюнових виробів, у яких вміст шкідливих речовин перевищує встановлені цим

Законом допустимі рівні, – від п'яти тисяч гривень до п'ятдесяти тисяч гривень;

виробництва та введення в обіг на території України тютюнових виробів з використанням на їх упаковці слів, що містять додаткові характеристики тютюнових виробів: "з низьким вмістом смоли", "легкі", "суперлегкі", "ультралегкі", аналоги таких слів іноземними мовами, які створюють враження про те, що такий тютюновий виріб менш шкідливий для здоров'я, – від двох тисяч гривень до двадцяти тисяч гривень;

невідведення у підприємствах (організаціях) громадського харчування для осіб, які не курять, не менше ніж половини площі цих громадських місць, розміщеної так, щоб тютюновий дим не поширювався на цю територію, – від однієї тисячі гривень до десяти тисяч гривень;

невідведення у готелях та в інших місцях тимчасового розміщення громадян для осіб, які не курять, не менш ніж 50 відсотків номерів цих готелів та/або місць розміщення – від однієї тисячі гривень до десяти тисяч гривень”.

Рішення спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності може бути оскаржено до суду.

Фінансові санкції, накладені спеціально уповноваженим центральним органом виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності, стягуються у встановленому законом порядку.

Фінансові санкції, передбачені частиною другою цієї статті, накладаються керівником, заступниками керівника спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності, керівником чи заступниками керівника управлінь в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві, Севастополі після розгляду матеріалів, які засвідчують факт порушення”;

у частині шостій слова “органу з питань технічного регулювання та споживчої політики“ замінити словами “спеціально уповноваженого центрального органу виконавчої влади у сфері захисту прав споживачів, стандартизації, метрології, підтвердження відповідності”.

1. У Кодексі України про адміністративні правопорушення (Відомості Верховної Ради УРСР, 1984 р., додаток до № 51, ст. 1122):

1) в абзаці другому частини другої статей 110 і 115 слова “від одного до трьох” замінити словами “від п'яти до двадцяти”;

2) в абзаці другому частини третьої статей 117 і 119 слова “від одного до трьох” замінити словами “від п'яти до двадцяти”;

3) у статті 156:

в абзаці другому частини першої слова “від двадцяти до ста” замінити словами “від п’ятдесяти до двохсот”;

у частині другій:

абзац перший доповнити словами “або продаж тютюнових виробів в упаковках, що містять менш як 20 сигарет, або цигарок, чи поштучно (крім сигар)”;

в абзаці другому слова “від п’яти до двадцяти” замінити словами “від тридцяти до ста”;

в абзаці другому частини третьої слова “від трьох до десяти” замінити словами “від тридцяти до п’ятдесяти”;

в абзаці другому частини четвертої слова “від двадцяти до тридцяти” замінити словами “від ста п’ятдесяти до двохсот п’ятдесяти”;

4) у статті 164-5:

в абзаці другому частини першої слова “від двадцяти до ста” замінити словами “від п’ятдесяти до двохсот”;

в абзаці другому частини другої слова “від ста до трьохсот” замінити словами “від двохсот до п’ятисот”;

в абзаці другому частини третьої слова “від трьох до п’ятнадцяти” замінити словами “від п’ятнадцяти до двадцяти”;

5) в абзаці другому статті 168-2 слова “від п’яти до тридцяти ” замінити словами “від тридцяти до ста”;

6) у статті 175-1:

в абзаці другому частини першої слова “від одного до п’яти” замінити словами “від трьох до десяти”;

в абзаці другому частини другої слова “від п’яти до семи” замінити словами “від десяти до двадцяти”.

7) у пункті 1 частини другої статті 229 слова “до трьох” замінити словами “до десяти”;

2. У Законі України "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв і тютюнових виробів" (Відомості Верховної Ради України, 1995 р., № 46, ст. 345; 1997 р., № 45, ст. 286; 1998 р.,

№ 26, ст. 168; 2000 р., № 30, ст. 240; 2001 р., №11, ст. 45; 2002 р., № 26, ст. 175, № 50, ст. 365; 2005 р., № 4, ст. 91, №№ 17-19, ст. 267):

1) абзац дев’ятий частини третьої статті 11 викласти в такій редакції:

“основне медичне попередження споживачів тютюнових виробів “Куріння вбиває” та додаткове медичне попередження у вигляді одного з десяти текстових написів такого змісту: “Куріння викликає рак легень”, “Куріння викликає залежність від тютюну (нікотинову залежність) – не починайте курити!”, “Курці помирають рано”, “Куріння викликає старіння шкіри”, “Куріння знижує здатність жінок до народження дітей”, “Відмова від куріння значно зменшує ризик небезпечних серцевих захворювань і захворювань легенів”, “Куріння руйнує артерії, викликає серцеві напади та

інсульт”, “Куріння може викликати повільну та болісну смерть”, “Куріння під час вагітності завдає шкоди вашій дитині”, “Куріння пошкоджує сперму і може призвести до імпотенції” та малюнку (малюнків) та (або) піктограми (піктограм), що наносяться на упаковку тютюнових виробів почергово та повинні бути розміщені у рамці чорного кольору, шириною не менше ніж три міліметри. Площа, обмежена рамкою, включаючи площу самої рамки, повинна займати не менше ніж 50 відсотків площі зовнішньої поверхні кожної більшої сторони упаковки тютюнових виробів. Тексти основного та додаткового медичних попереджень споживачів тютюнових виробів, які зазначаються на кожній упаковці тютюнових виробів повинні бути чіткими, надрукованими чорним жирним шрифтом на білому фоні, рядковими літерами, за винятком першої літери попередження, розміщеними таким чином, щоб забезпечити цілісність цих текстів при відкриванні тютюнового виробу, і не перекриватися іншою друкованою інформацією або марками акцизного збору”;

2) у статті 15-2:

в абзаці першому частини першої слова "тютюнових виробів" виключити;

після частини першої доповнити трьома новими частинами такого змісту:

"Забороняється куріння тютюнових виробів у громадських місцях, у тому числі:

у закладах охорони здоров'я, навчальних закладах незалежно від форми власності і підпорядкування;

у спортивних спорудах;

у закладах, підприємствах та організаціях культури;

у залах чекання пасажирів на залізничних, авто - і аеровокзалах;

у вагонах поїздів, автобусах, таксі, включаючи маршрутні таксі, тролейбусах, трамваях, метрополітені;

у ліфтах жилих будинків.

Куріння тютюнових виробів забороняється на територіях дитячих майданчиків.

В інших місцях та на робочих місцях куріння тютюнових виробів дозволяється лише у спеціально відведених для цього місцях".

У зв'язку з цим частини другу та третю вважати відповідно частинами п'ятою та шостою;

3) абзац десятий частини першої статті 15-3 викласти в такій редакції:

"для тютюнових виробів - в упаковках, що містять менше ніж 20 сигарет або цигарок, чи поштучно (крім сигар)" .

II. Прикінцеві положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування, крім:

підпункту 1 пункту 2 та підпункту 9 пункту 3 розділу I цього Закону, які набирають чинності з 1 січня 2011 року;

підпункту 3 пункту 2 і підпункту 10 пункту 3 розділу I цього Закону щодо реалізації (продажу) тютюнових виробів в упаковках, що містять менше ніж 20 сигарет або цигарок, які набувають чинності з 1 січня 2011 року.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня опублікування цього Закону:

затвердити кольорові малюнки і піктограми, що входять до додаткових медичних попереджень;

забезпечити приведення підзаконних нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом.